

■ استانداردهای فراداده‌های اشیای موزه‌ای و ارائه

مهم‌ترین عناصر فراداده‌های موزه‌ای

از نظر متخصصان موزه در ایران

طاهره راثی تهرانی | سعید رضائی شریف‌آبادی | حسن کیانی خوزستانی

■ چکیده

هدف: پژوهش حاضر، با هدف بررسی استانداردهای فراداده‌های موجود در زمینه اشیای موزه‌ای و ارائه عناصر پیشنهادی جهت استاندارد فراداده‌های اشیای موزه‌ای در ایران انجام شد.

روش/ رویکرد پژوهش: روش این پژوهش تطبیقی با رویکرد کمی است. در این پژوهش، با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای، استانداردهای فراداده‌ای موجود برای اشیای موزه‌ای شناسایی شد و برای مشخص کردن عناصر مشترک و غیرمشترک آنها، مقایسه تطبیقی انجام گرفت. در مرحله بعدی پژوهش، با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته، میزان اهمیت عناصر فراداده‌ای براساس طیف لیکرت سنجیده شد. در این پژوهش ۳۰ نفر از متخصصان موزه به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند.

یافته‌های پژوهش: یافته‌های پژوهش نشان داد از نظر این متخصصان، از بین کلیه عناصر فراداده‌ای شناخته شده موزه‌ای، ۳۳۰ عنصر فراداده‌ای دارای اهمیت در سطح بسیار زیاد و زیاد هستند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که در بین استانداردهای فراداده‌ای شناسایی شده، ۹۶ عنصر، در بین ۲ تا ۹ استاندارد فراداده‌های اشیای موزه‌ای مشترک است. از طرفی، بیش از ۷۰ درصد عناصر این استانداردها از نظر متخصصان موزه‌ای مهم و مورد نیاز موزه‌های داخل کشور تلقی شده‌اند.

کلیدواژه‌ها

فراداده‌ها، استانداردها، موزه، اشیای موزه‌ای

مطالعات آرشیوی

فصلنامه گنجینه اسناد: سال بیستم و چهارم، دفتر چهارم، (زمستان ۱۳۹۳) ۱۲۴-۱۰۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۶/۹ ■ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۸/۱۳

استانداردهای فراداده‌های اشیای موزه‌ای و ارائه مهم‌ترین عناصر فراداده‌های موزه‌ای از نظر متخصصان موزه در ایران

طاهره راثی‌تهرانی^۱ | سعید رضائی شریف‌آبادی^۲ | حسن کیانی خوزستانی^۳

مقدمه

موزه‌ها، با در اختیار داشتن اشیای باارزش فرهنگی و تاریخی، که گنجینه‌های تجارب و جلوه‌گاه فرهنگ ملی، هنر، صنعت، و اعتقادات و باورهای اقوام گذشته هستند، وظیفه مهمی در نگهداری و دسترس‌پذیری این آثار دارند. امروزه، موزه‌ها، علاوه بر گردآوری، تعیین هویت، نگهداری و عرضه آثار، در جهت امور آموزشی و مطالعاتی و پژوهشی نیز گام‌هایی برداشته‌اند. تبادل اطلاعات، امری است که نمی‌توان به راحتی از کنار آن عبور کرد. ایجاد شبکه‌های اطلاعاتی برای ارتباط میان موزه‌های داخل و خارج از کشور و تسهیل ارتباطات گسترده‌آحاد جوامع انسانی در سراسر دنیا، با این شبکه‌ها امکان‌پذیر می‌شود. در شرایطی که موزه‌ها نیز همگام با سایر سازمان‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی اقدام به رقمی کردن اطلاعات خود کرده‌اند، با مفهوم دیگری از معرفی و نمایش روبه‌رو شده‌اند (منصورزاده، ۱۳۷۸). فضای فیزیکی موزه‌ها قابلیت‌های مناسبی برای حس فضایی و لمس گذر تاریخ فراهم می‌کنند. اما محدودیت‌های فیزیکی موجب نوعی فاصله میان نوع بشر با تاریخ خود در هر نقطه جهان می‌شود. انسان امروزی، با تکیه بر فناوری‌های جدید ارتباطات و اطلاعات می‌تواند تا حدود زیادی این محدودیت‌ها را از میان برداشته و تاریخ خود را در هر کجای این جهان فیزیکی مشاهده کند (عاملی، ۱۳۸۸). انتقال و تبادل اطلاعات، هم در سطح ملی و هم در سطح بین‌المللی، نیازمند سازماندهی و یکپارچه‌سازی اطلاعات با شیوه مناسب است. بدون سازماندهی مناسب و بهینه اطلاعات، بازیابی اطلاعات به صورت کامل و دقیق صورت

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و
دانش‌شناسی دانشگاه الزهراء، تهران، ایران
(نویسنده مسئول)
Taherehasi@yahoo.com
۲. استاد علم اطلاعات و دانش‌شناسی
دانشگاه الزهراء، تهران، ایران
serezai@alzahra.ac.ir
۳. دانشیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی
دانشگاه الزهراء، تهران، ایران
hkiani2000@alzahra.ac.ir

نمی‌گیرد. سازماندهی اطلاعات در محیط‌های مختلف باید به‌گونه‌ای باشد که اطلاعات برای رسیدن به اهداف مختلف قابل بازیابی باشند (رنجبر، ۱۳۸۸، ص ۱۳۹). موزه‌ها در محیط رقمی برای سازماندهی، بازیابی، و اشاعه اطلاعات همچون محیط سنتی، نیاز به نمایه‌سازی، توصیف، حفاظت، و مدیریت دارند که این امر در محیط رقمی به کمک فراداده‌ها صورت می‌گیرد و فراداده‌ها به سبب ویژگی‌ها و کارکردهایی که دارند ارکان اصلی هر محیط رقمی محسوب می‌شوند. نکته قابل توجه در به‌کارگیری فراداده‌ها این است که فراداده را افراد، بنا به اهداف یا نقش خاص تهیه می‌کنند. موجودیت، تعیین‌کننده نوع فراداده نیست؛ بلکه نیازها، فناوری‌ها، و منابع دسترس‌پذیر برای سازمان و اهداف افرادی که فراداده را ایجاد و از آن استفاده می‌کنند، نوع فراداده را تعیین می‌کند (منصوری، ۱۳۸۸، ص ۱۶۲). انواع مختلفی از استانداردهای فراداده‌ای برای استفاده موزه‌ها وجود دارد. استانداردهای فراداده‌ای موزه‌ای می‌تواند در یکپارچگی اطلاعات سازماندهی شده کمک نماید.

استانداردهای فراداده‌ای هدف‌های زیر را دنبال می‌کنند:

- افزایش اطلاعات بازیابی (به‌ویژه بازیابی خودکار)،
- افزایش سازگاری در داخل و بین پایگاه داده‌ها،
- تضمین ثبت و ضبط اطلاعات مهم،
- بالابردن امنیت مجموعه‌ها،
- اعتبار بخشیدن به مجموعه‌های موزه،
- قابلیت اشتراک‌گذاری و استفاده از مجموعه و دانش آن،
- تسهیل تبادل اطلاعات بین پایگاه‌های داده‌ها، و
- تسهیل انتقال داده‌ها به نظام‌های جدید (مقدمه‌ای بر استانداردهای فراداده برای موزه‌ها، ۲۰۱۲).

از آنجاکه الگوها و استانداردهای فراداده‌ای اشیای موزه‌ای متعدد هستند، انتخاب عناصر مهم و مفید پیشنهادی برای موزه‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد. شبکه اطلاعات تاریخی کانادایی‌ها (۲۰۱۰)، راهنمایی برای استانداردهای موزه‌ای ارائه کرده است. در این راهنما بیان شده است که انواع مختلفی از استانداردها برای مدیریت اطلاعات مجموعه موزه‌ای استفاده می‌شود. این استانداردها، که استانداردهای تکنیکی جامعی هستند، به‌عنوان راهنمای عمومی، موزه‌ها را در نمایه‌سازی، ذخیره‌سازی، بازیابی، اشتراک، و ارائه کارآمد و یکپارچه اطلاعات اشیای موزه‌ای در سیستم اتوماتیک (خودکار) و کاغذی توانمند می‌سازد. این راهنما شامل استانداردهای ساختارهای داده، استانداردهای واژگان، استانداردهای قوانین فهرست‌نویسی، استانداردهای قالب داده‌ها برای تبادل اطلاعات و استانداردهای رویه است. هدف این راهنما،

1. CHIN

استانداردسازی کامل فرآیند ذخیره و بازیابی و ارائه اطلاعات اشیای موزه‌ای است. پروژه سیستم اطلاعات یکپارچه موزه‌ای^۱ (۲۰۰۷)، به بررسی اهداف، مزایا، و کارکردهای سیستم اطلاعات یکپارچه موزه‌ای پرداخته است. هدف این پروژه، ارائه سیستمی برای ایجاد یکپارچگی در اطلاعات موزه‌ای به صورت الکترونیکی است.

با وجود اهمیت این موضوع، به نظر می‌رسد تاکنون پژوهشی در این زمینه در داخل کشور صورت نگرفته است. البته، در حال حاضر، برای موزه‌های سازمان میراث فرهنگی نظامی با نام «نظام شبکه جامع اموال فرهنگی تاریخی (جام)» با هدف ایجاد بانک اطلاعاتی اشیای موزه‌ای و مستندسازی اطلاعات آنها طراحی شده است، اما اقدامی جهت استانداردسازی و یکپارچه‌سازی این اطلاعات برای تمام اشیای موزه‌ای در محیط رقمی صورت نگرفته است.

برای انتخاب عناصر مهم - با توجه به نیازهای موزه‌های ایران - آشنایی با استانداردهای فراداده‌ای موزه‌های خارج از کشور و مقایسه این استانداردها برای تشخیص عناصر به کار گرفته شده در آنها و همچنین با عناصر در نظر گرفته شده در مستندسازی اشیای موزه‌ای در داخل کشور ضروری است. بنابراین، پرسش‌های این پژوهش عبارت است از:

۱. استانداردهای فراداده‌ای موجود برای سازماندهی اطلاعات اشیای موزه‌ای خارج

از ایران کدام‌اند؟

۲. مهم‌ترین عناصر فراداده‌ای، از دیدگاه متخصصان موزه در داخل کشور کدام‌اند؟

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش، با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای، استانداردهای فراداده‌ای موجود برای اشیای موزه‌ای شناسایی شد. روش پژوهش، پیمایش توصیفی است که با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته، میزان اهمیت عناصر فراداده‌ای براساس طیف لیکرت سنجیده شد. جامعه پژوهش، تعداد ۳۰ نفر از متخصصان حوزه موزه‌داری، با توجه به میزان تجربه، سوابق کاری، و آشنایی با حوزه مورد مطالعه است.

یافته‌های پژوهش

از استانداردهای فراداده‌ای موزه‌ای استفاده‌های مختلفی می‌شود. استانداردهای فراداده‌ای به موزه‌ها در تعریف انواع اطلاعات برای ثبت مجموعه و فرآیندهایشان و ساختاریافتگی این اطلاعات کمک می‌کنند. برای مثال، یک استاندارد فراداده‌ای موزه‌ای ممکن است واحدهای اطلاعات مورد نیاز مستندسازی صحیح مجموعه را برای اهداف امنیتی مشخص

و تعاریف دقیق و مختصر برای هر واحد اطلاعاتی را فراهم کند.
برخی استانداردهای فراداده‌ای (مانند دابلین کور) بسیار کلی هستند و برای هر نوع مجموعه یا منبع می‌توانند استفاده شوند. برخی دیگر، برای انواع خاص مجموعه‌های موزه‌ای (مجموعه‌های زیستی، مجموعه‌های رقمی رسانه) یا برای اهداف خاص (مثل توصیف سطح مجموعه، یا تعیین هویت اشیا) ایجاد شده‌اند (مقدمه‌ای بر استاندارد فراداده‌ای موزه‌ها، ۲۰۱۲).

در زیر به استانداردهای فراداده‌ای موجود برای اشیای موزه‌ای اشاره می‌شود:
۱. رده‌های توصیف آثار هنری: این استاندارد، تولید گروه ویژه اطلاعات هنر است که با مشارکت تاریخ‌نگاران هنر، صاحبان گنجینه‌های هنری، و فراهم‌آوردگان اطلاعات، دستورالعمل‌هایی را برای توصیف آثار هنری، معماری، و اشیا تهیه کرده‌اند (بررسی استانداردهای مستندسازی، ۲۰۰۹). به بیانی دیگر، این استاندارد، چارچوبی را فراهم می‌کند که بتوان سیستم‌های اطلاعات هنری موجود را در آن طرح‌ریزی کرد و براساس آن سیستم‌های جدیدی را ایجاد یا داده‌ها را به یک محیط باز مرتبط کرد. رده توصیفی آثار هنری شامل ۳۸۱ طبقه اصلی و فرعی در ۳۱ رده اصلی هستند. زیرمجموعه‌های فرعی این طبقه‌بندی، که به‌عنوان هسته مطرح می‌شوند، کمترین اطلاعات لازم برای شناسایی و توصیف آثار به‌شمار می‌آیند.

۲. CDWA Lite: یکی از استانداردهای فراداده‌ای گسترش یافته مؤسسه پژوهشی گنتی است که برای توصیف اشیای هنرهای زیبا استفاده می‌شود. این استاندارد شامل ۲۲ عنصر و براساس رده‌های توصیف آثار هنری و فهرست‌نویسی اشیای فرهنگی^۲ است. با CDWA Lite، فراداده آثار هنری براساس زبان نشانه‌گذاری گسترش‌پذیر^۳ می‌تواند ذخیره شود. در این طرح، عناصر ۱ تا ۱۹ فراداده توصیفی و عناصر ۲۰ تا ۲۲ با فراداده مدیریتی سروکار دارند (ولف و همکاران، ۲۰۱۱).

۳. میوزیوم‌دات: نوعی استاندارد فراداده‌ای است که توسط گروه تخصصی برای «مستندسازی در انجمن موزه‌های آلمان» ایجاد شد. میوزیوم‌دات، تعمیم استاندارد فراداده‌ای CDWA Lite برای استفاده انواع مجموعه‌های مختلف مثل تاریخ طبیعی یا تاریخ فرهنگی است. به‌علاوه، میوزیوم‌دات، با (الگوی) مدل مرجع مفهومی (کمیته بین‌المللی مستندسازی) نیز سازگار است. هدف میوزیوم‌دات، عمل به‌عنوان قالب تبادل مرکزی برای اشیای موزه‌ای میان پرتال موزه‌ها در آلمان است. ساختار میوزیوم‌دات مبتنی بر ۵ طبقه مستندسازی است، دو طبقه شناسایی و توصیف، عناصری را برای نمایش ارائه می‌دهد و سه طبقه رده‌بندی، رویدادها و ارتباط، دارای عناصر نمایه‌سازی هستند (میوزیوم‌دات،

1. CDWA: Categories for the Description of Works of Art
2. CCO: Cataloging Cultural Objects
3. XML
4. Museumdat

(۲۰۰۷).

۴. **لیدو^۱**: استاندارد فراداده‌ای لیدو (اطلاعات کم حجم برای توصیف اشیا)، نوعی قالب برداشت^۲ برای تهیه داده‌های هسته (اصلی) اشیای موزه‌ای است که در بسیاری از حوزه‌ها استفاده می‌شود. لیدو، طرح مشترکی است که توسط CDWA Lite و میوزیوم‌دات و اسپکتروم و جامعه ناشران مرتبط با مفاهیم استاندارد فراداده‌ای توسعه یافته است (ولف و همکاران، ۲۰۱۱). عناصر لیدو، علاوه بر پوشاننده جهانی عناصر در گروه‌های زیر قرار می‌گیرند:

عناصر طبقه‌بندی اشیا، عناصر شناسایی اشیا، عناصر رویداد، عناصر ارتباط، عناصر مربوط به حقوق آثار، عناصر پیشینه، و منابع (کُبرن و همکاران، ۲۰۱۰).

۵. **اسپکتروم^۳**: اسپکتروم (رویه‌های استاندارد برای ثبت مجموعه‌های مورد استفاده در موزه‌ها) نوعی استاندارد انگلیسی برای مستندسازی و مدیریت مجموعه موزه‌هاست. این استاندارد، به‌طور مشترک توسط کالکشن‌تراست^۴ (انجمن مستندسازی موزه‌های سابق) و جوامع موزه‌ای در انگلستان منتشر شده است. اسپکتروم، نوعی قالب جهانی برای تبادل داده‌های اشیای موزه‌ای بین سیستم‌های مدیریتی مختلف برای مجموعه موزه‌هاست و به‌صورت بین‌المللی از آن استفاده می‌شود (ولف و دیگران، ۲۰۱۱). همچنین، نوعی راهنما برای عملیات بهتر مستندسازی موزه‌هاست که شامل رویه‌هایی برای مستندسازی اشیا و فرآیندهای مرتبط با آنها و همچنین شناسایی و توصیف اطلاعاتی می‌شود که در ثبت آنها برای پشتیبانی از رویه‌ها مورد نیاز است. اسپکتروم، به‌خودی‌خود هم نوعی استاندارد فراداده‌ای برای مستندسازی مجموعه موزه و هم نوعی استاندارد رویه‌ای است (اسپکتروم، ۲۰۰۵).

۶. **هسته انجمن منابع دیداری^۵**: این استاندارد فراداده‌ای برای توصیف آثار دیداری فرهنگی است و توسط کمیته استاندارد داده‌ای انجمن منابع دیداری منتشر و مدیریت می‌شود و از آن برای انتقال و تبادل داده‌های اشیا در زمینه میراث فرهنگی استفاده می‌شود. این استاندارد، شامل هر دو فراداده مدیریتی و توصیفی برای توصیف آثار تصویر یا مجموعه تصاویر است (خلاصه هسته انجمن دیداری، ۲۰۱۳).

۷. **فهرست نویسی اشیای فرهنگی^۶**: فهرست نویسی اشیای فرهنگی راهنمای توصیف، مستندسازی، و فهرست نویسی آثار فرهنگی و تصاویر آنهاست. علاوه بر این، راهنمایی را برای انتخاب، مرتب‌سازی، قالب‌بندی داده‌های استفاده شده در پیشینه‌های فهرست‌ها تهیه می‌نماید که توسط انجمن منابع دیداری توسعه یافته است. این راهنما بر استاندارد محتوای داده جهت فهرست نویسی توصیفی تمرکز دارد. فهرست نویسی اشیای فرهنگی برای فهرست نویسی توصیفی طراحی شده است و البته تمامی اطلاعات عملکردهای

1. LIDO: lightweight Information Describing Objects
2. Harvesting
3. SPECTRUM: Standard Procedures for Collections Recording Used in Museums
4. Collections Trust
5. VRA Core: Visual Resources Association Core
6. Cataloging Cultural Objects (CCO)

همه‌جانبه مدیریتی مجموعه را پوشش نمی‌دهد. فهرست‌نویسی اشیای فرهنگی متشکل از ۳ بخش است. بخش نخست، مسائلی است که باید طی فرآیند توصیف تحلیلی یک نوع شیء در نظر گرفته شود، از جمله راهنمایی برای حداقل پیشینه، روابط بین پیشینه اثر و تصویر آن و توصیف آثار پیچیده و همچنین نمای کلی از طراحی پایگاه داده و روابط مدخل‌ها و واژگان کنترل‌شده را تهیه می‌کند. بخش دوم، پوشش قوانین فهرست‌نویسی توصیفی متشکل از عناصر هسته موردنیاز در توصیف آثار فرهنگی و تصاویر آن است. بخش سوم نیز شامل فصول مستند نام اشخاص و سازمان‌ها، مستند مکان‌های جغرافیایی، مستند موضوعی، و یک مستند برای مفاهیم عمومی است (فهرست‌نویسی اشیای فرهنگی، ۲۰۰۶).

۸. فرهنگ داده شبکه اطلاعات میراث کانادا: فرهنگ داده شبکه اطلاعات میراث کانادا شامل فیلدهای توصیفی برای مدیریت مجموعه و مستندسازی موزه است که می‌تواند برای کمک به طیف گسترده‌ای از موزه‌ها در شناسایی نیازهای اطلاعاتی مؤسسه خود و استاندارد نمودن مستندسازی مورد استفاده قرار گیرد. از فرهنگ داده، در طراحی سیستم‌های مدیریت مجموعه و استانداردسازی فهرست‌نویسی استفاده می‌شود (خلاصه فرهنگ داده شبکه اطلاعات میراث کانادا، ۲۰۱۳). فرهنگ داده علوم انسانی شبکه اطلاعات میراث کانادا شامل ۶۴۱ فیلد برای مجموعه‌های تاریخی، قومیت‌شناسی، نمونه‌های باستان‌شناسی، و هنرهای زیبا و تزئینی است. هر فیلد داده در این فرهنگ توسط برجسب فیلد، یک یادیار، یک نام، یک تعریف، قواعد ثبت، فیلدهای مرتبط، نوع داده، مثال‌ها، نظم و ترتیب، و منبع توصیف می‌شود.

۹. سی‌داک: نوعی راهنمای اطلاعات اشیای موزه‌ای است که توسط کمیته بین‌المللی مستندسازی (سی‌داک) وابسته به ایکوم گسترش یافته است. این راهنما، شامل رده‌های اطلاعاتی برای مدیریت مجموعه و توصیف اشیاست و به‌عنوان پایه و اساسی برای استانداردهای جدید ملی توصیه می‌شود (سی‌داک، ۲۰۱۱).

در پاسخ به پرسش نخست می‌توان اذعان داشت که انواع مختلفی از استانداردهای فراداده‌ای برای استفاده موزه‌ها وجود دارند. موزه‌ها، به‌طورگسترده از استانداردهای فراداده‌ای برای کمک به مستندسازی مجموعه‌ها، مدیریت و کشف منابع استفاده می‌کنند. در این پژوهش، با استفاده از روش مطالعه کتابخانه‌ای، استانداردهای فراداده‌ای اشیای موزه‌ای زیر شناسایی شد:

رده‌های توصیف آثار هنری، **CDWA Lite**، میوزیوم‌دات، لیدو، اسپکتروم، هسته انجمن منابع دیداری، فهرست‌نویسی اشیای فرهنگی، فرهنگ داده شبکه اطلاعات میراث

کانادا، و سی‌داک.

عناصر این استانداردها را می‌توان در ۴۸ گروه اطلاعاتی جای داد. گروه‌های اطلاعاتی نظیر رده‌بندی، ابعاد، وضعیت، سبک، ویرایش، نوشته خطی، مواد و تکنیک، توصیف شیء، شماره، عنوان، فرهنگ، شرایط، مکان و زمان مربوط به شیء، سازندگان، موضوع، مواد و منابع مرتبط با شیء، مالکیت شیء، نمایشگاه، و حقوق مرتبط با شیء در بیشتر استانداردها مورد توجه قرار گرفته‌اند. جدول ۱ عناصر مشترک در استانداردهای فراداده‌های اشیای موزه‌ای را مشخص می‌کند و برای شناسایی هر یک از استانداردها کدی به شرح زیر اختصاص یافته است:

راهنمای جدول ۱.

اسپکتروم=۱ | لیدو=۲ | میوزیوم دات=۳ | رده توصیف آثار هنری=۴
 هسته انجمن منابع دیداری=۶ | فهرست نویسی اشیای فرهنگی=۷
 CDWA Lite=۵

Inscription, Signature, Marks and Labels (1-9)	نوشته خطی، امضا، نشانه‌ها، و برجسب‌ها
Material(1-9)	مواد
Title(1-9)	عنوان
Object State (2)(3)(4)(5)(6)(7)(8)(9)	(وضعیت فیزیکی شیء (کامل یا ناقص، جدید یا کار کرده و جزآن
Edition(1)(2)(3)(4)(5)(6)(7)(9)	ویرایش
Copyright-Object; Copyright To (1-6)(8-9)	کپی‌رایت شیء
Dimension Measurement(1)(2)(3)(5-9)	اندازه‌گیری ابعاد
Object/Work Type(2)(3)(4)(5)(6)(7)(8)(9)	نوع شیء / اثر
Earliest Date(1-7)	ابتدایی‌ترین تاریخ
Latest Date(1-7)	آخرین تاریخ
Classification(2)(3)(4)(5)(7)(9)	رده‌بندی
Scale(2)(3)(4)(5)(7)(9)	مقیاس
Technique(1)(3)(4)(6)(8)(9)	تکنیک یا فن
Culture(2)(3)(4)(5)(7)(9)	فرهنگ
Style/ Period(1)(3)(4)(5)(6)(7)(9)	سبک / دوره
Edition Number or Name(1)(4)(6)(7)(9)	شماره یا نام ویرایش
Dimension Measurement Unit (1)(2)(7)(8)(9)	واحد اندازه‌گیری ابعاد
Shape(2)(4)(5)(7)(9)	شکل
Object Name(1)(2)(3)(8)(9)	نام شیء
Title Type(1)(4)(6)(7)(8)	نوع عنوان
Dimension(1)(4)(8)(9)	ابعاد
Dimension Value(1)(2)(4)(7)	ارزش ابعاد
Inscription Description(1)(2)(4)(8)	توصیف نوشته خطی

جدول ۱

عناصر مشترک در استانداردهای
فراداده‌های اشیای موزه‌ای

Physical Description(1)(4)(7)(8)	توصیف فیزیکی
Treatment(1)(4)(7)(9)	رسیدگی
Related Work(2)(3)(4)(5)	آثار مرتبط
Record Type(1)(2)(3)(5)	نوع رکورد
Record ID(2)(3)(4)(5)	شناسه رکورد
Patent/Copyright Dates Object(1)(2)(4)(9)	تاریخ کپی رایت/ پروانه ثبت اختراع شیء
Object Status(1)(8)(9)	وضعیت شیء (اصلی، کپی، تکثیر، امانت داده شده، جزآن)
Inscription Language(1)(4)(8)	زبان نوشته خطی
Inscription Position(1)(6)(8)	موقعیت نوشته خطی
Inscription Translation(1)(8)(9)	ترجمه نوشته خطی
Material Name(1)(4)(9)	نام مواد
Technique Source(2)(3)(5)	منبع فن
Object Number(1)(4)(8)	شماره انحصاری شیء
Object Name/Title Language(1)(4)(7)	زبان نام/ عنوان شیء
Title Translation(1)(8)(9)	ترجمه عنوان
Cultural Context(2)(6)(9)	زمینه فرهنگی
Treatment Date(1)(4)(9)	تاریخ رسیدگی
Current Location(1)(8)(9)	مکان فعلی
Acquisition Date (1)(8)(9)	تاریخ فراهم آوری
Exhibition Title(1)(4)(9)	عنوان نمایشگاه
Exhibition Organizer Name(1)(4)(9)	نام گرداننده نمایشگاه
Record Information Link(2)(3)(5)	پیوند اطلاعات رکورد
Colour(1)(9)	رنگ
Category(2)(9)	طبقه
Known States(4)(7)	وضعیت شناخته شده
Impression Number(4)(7)	شماره چاپ
Edition Size(4)(7)	مقدار ویرایش
State Identification(4)(7)	تشخیص وضعیت
Dimension Measured Part(1)(8)	ابعاد بخش اندازه گیری شده
Inscription Date(1)(4)	تاریخ نوشته خطی
Inscription Method(1)(9)	شیوه حکاکی
Inscription Transcription(2)(4)	رونویسی
Inscriber(1)(4)	حکاک
Narrative(1)(9)	حکایت یا روایت داستان شیء
Material Color(4)(7)	رنگ مواد
Facture(4)(7)	طریقه ساخت
Number of parts or Components(8)(9)	تعداد بخش ها یا اجزا

ادامه جدول ۱

عناصر مشترک در استانداردهای
فرا داده ای اشیای موزه ای

Comments (1)(4)	نظرات
Object Number Type(4)(8)	نوع شماره شیء
Object Name Type(1)(8)	نوع نام
Source of Title(3)(5)	منبع عنوان
Associated Object Type(1)(8)	نوع شیء مرتبط
Condition Note(1)(8)	یادداشت شرایط
Conservator(1)(9)	حفاظت‌کننده و مرمت‌کننده
Institution Name(7)(9)	نام مؤسسه
Institution Country(7)(9)	کشور مؤسسه
Custody/Repository Location(2)(3)	مکان حفاظت/مخزن
Normal Location(1)(8)	مکان معمول
Location Type(1)(4)	نوع مکان
Associated Place(1)(8)	مکان مرتبط
Link Related Work(3)(5)	پیوند آثار مرتبط
Related Work Relationship Type(3)(5)	نوع ارتباط میان آثار مرتبط
Label for Related Work/Group/ Collection/Series (3)(5)	برچسب برای آثار/ گروه‌ها/ مجموعه‌ها/ سری‌های مرتبط
Location of Related Work(3)(5)	مکان آثار مرتبط
Link Related Resource(3)(5)	پیوند منابع مرتبط
Related Resource Relationship Type(3)(5)	نوع ارتباط میان منابع مرتبط
Label for Related Resource(3)(5)	برچسب برای منابع مرتبط
Acquisition Method(1)(8)	روش فراهم‌آوری
Acquisition Source(1)(8)	منبع فراهم‌آوری
Deaccession Date(1)(8)	تاریخ از دسترس خارج نمودن شیء
Disposal Date(1)(8)	تاریخ امحا
Disposal Method(1)(8)	شیوه امحا
Disposal Recipient (1)(8)	رسید امحا
Insurance Policy Number(1)(9)	شماره بیمه‌نامه
Insurer(1)(9)	بیمه‌گر
Ownership Dates(1)(4)	تاریخ‌های مالکیت
Ownership Place(1)(4)	مکان مالکیت
Depositor (1)(8)	ودیع‌گذار
Exhibition Sponsor Name(4)(9)	نام حامی نمایشگاه
Exhibition Starting Date(1)(9)	تاریخ شروع نمایشگاه
Exhibition Ending Date(1)(9)	تاریخ اتمام نمایشگاه
Reference(1)(8)	جزئیات کتابشناختی یا دیگر ارجاعات به شیء
Reference Type(1)(8)	نوع منبع ارجاع

ادامه جدول ۱

عناصر مشترک در استانداردهای
فراداده‌های اشیای موزه‌ای

پاسخ به پرسش دوم پژوهش: مهم‌ترین عناصر فراداده‌ای از دیدگاه متخصصان موزه در داخل کشور کدام‌اند؟

در این پژوهش به منظور بررسی میزان اهمیت و ارزش‌گذاری هریک از عناصر فراداده‌ای پیشنهادی از دیدگاه متخصصان موزه از روش پیمایشی توصیفی با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. عناصر پرسشنامه نیز براساس دیدگاه ۳۰ نفر از متخصصان موزه، با استفاده از طیف لیکرت مورد سنجش قرار گرفت.

از دیدگاه متخصصان موزه، ۲۳۰ عنصر فراداده‌ای دارای اهمیت بسیار زیاد و زیاد با میانه ۵ و درصد فراوانی تجمعی بیشتر از ۸۰ تعیین شدند.

عناصر وضعیت شیء (اصلی، کپی، تکثیرشده، المثنی، وضعیت امانت)، نوشته خطی، امضا، نشانه‌ها و برچسب‌ها، توصیف نوشته خطی، تاریخ نوشته، ترجمه نوشته خطی، مواد حفاظت و مرمت، شیوه حفاظت و مرمت، تاریخ پیدایش، دوره تاریخی، نام هنرمند/خالق/طراح، بافت معماری، نام مالک اصلی با میانه ۵ و درصد فراوانی تجمعی موافقت ۱۰۰ بیشترین اهمیت را از دیدگاه متخصصان موزه به خود اختصاص داده‌اند. تفسیر نوشته خطی، نوع شیء/اثر، مکان فعلی، محل مکان فعلی، تاریخ قطعی، تاریخ ساخت شیء، یادداشت ساخت شیء، یادداشت مفقودشدن/آسیب دیدن، متن نوشته خطی، اولویت‌های رسیدگی مرمت، نام سازنده، تاریخ ارزش شیء، تاریخ شرایط فعلی با درصد فراوانی تجمعی موافقت بیش از ۹۵ درصد به ترتیب در اولویت‌های بعدی اهمیت از دید متخصصان است.

انحراف استاندارد	میانه	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۴۷	۵	۱۰۰	وضعیت شیء (اصلی، کپی، تکثیرشده، المثنی، وضعیت امانت) (Object Status)
۰/۳	۵	۱۰۰	نوشته خطی، امضا، نشانه‌ها و برچسب‌ها (Inscription, Signature, Marks and Labels)
۰/۳۴	۵	۱۰۰	شرح نوشته خطی (Inscription Description)
۰/۴۵	۵	۱۰۰	تاریخ نوشته خطی (Inscription Date)
۰/۴۶	۵	۱۰۰	ترجمه نوشته خطی (Inscription Translation)
۰/۴۳	۵	۱۰۰	مواد حفاظت و مرمت (Conservation Material)
۰/۴۷	۵	۱۰۰	شیوه حفاظت و مرمت (Conservation Method)
۰/۴۱	۵	۱۰۰	تاریخ پیدایش (Creation Date)
۰/۴	۵	۱۰۰	دوره تاریخی (Date - Period)
۰/۳۵	۵	۱۰۰	نام هنرمند/خالق/طراح (Artist/Maker/Designer Name)
۰/۴۸	۵	۱۰۰	بافت معماری (Architectural Context)

جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده‌ای از دید متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میله	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۴۱	۵	۱۰۰	نام مالک اصلی (Original Owner Name)
۰/۵۶	۵	۹۶/۷	تفسیر نوشته خطی (Interpretation Inscription)
۰/۶۸	۵	۹۶/۷	نوع شی / اثر (Object/Work Type)
۰/۵	۵	۹۶/۷	مکان فعلی (Current Location)
۰/۵۵	۵	۹۶/۷	محل مکان فعلی (Current Location Site)
۰/۵	۵	۹۶/۷	تاریخ قطعی (Absolute Date)
۰/۶۴	۵	۹۶/۷	تاریخ ساخت شیء (Object Production Date)
۰/۶۶	۵	۹۶/۷	یادداشت ساخت شیء (Object Production Note)
۰/۵۴	۵	۹۶/۷	یادداشت مفقودشدن / آسیب دیدن (Loss/Damage Note)
۰/۶۶	۵	۹۶/۶	متن سند (Inscription Script)
۰/۵۷	۵	۹۶/۶	اولویت‌های رسیدگی مرمت (Conservation Treatment Priority)
۰/۵۵	۵	۹۶/۶	نام سازنده (Manufacturer Name)
۰/۵۶	۴	۹۶/۶	تاریخ ارزش شیء (Object Valuation Date)
۰/۶۴	۴	۹۶	تاریخ شرایط فعلی (Current Condition Date)
۰/۶	۵	۹۳/۳	مواد (Material)
۰/۶	۵	۹۳/۳	نام مواد (Material Name)
۰/۷۱	۵	۹۳/۳	تکنیک یا فن (Technique)
۰/۵۹	۵	۹۳/۳	اجزای شیء (Object Component)
۰/۵۸	۵	۹۳/۳	عنوان (Title)
۰/۵۹	۵	۹۳/۳	مکان حفاظت / مخزن (Custody/Repository Location)
۰/۵۸	۵	۹۳/۳	مکان ساخت شیء (Object Production Place)
۰/۶۲	۵	۹۳/۳	مسئول جابه‌جایی (Movement Contact)
۰/۶۲	۵	۹۳/۳	شیوه جابه‌جایی (Movement Method)
۰/۶۲	۴/۵	۹۳/۳	تاریخچه استفاده از شیء (History of Use)
۰/۶۳	۵	۹۳/۱	زبان نوشته خطی (Inscription Language)
۰/۷۳	۵	۹۳/۱	شیوه حکاکی (Inscription Method)
۰/۶۲	۵	۹۳/۱	موضوع اصلی (General Subject)
۰/۷۳	۵	۹۳/۱	ایالت / قلمرو / منطقه مکان نمایشگاه (Exhibition Location Province/Territory)
۰/۶۳	۵	۹۳/۱	تاریخ پژوهش / استفاده از شیء (Research/Use of Object Date)
۰/۶۳	۵	۹۳/۱	نتیجه پژوهش / استفاده از شیء (Research/Use of Object result)
۰/۶۲	۵	۹۳/۱	پژوهشگر / استفاده‌کننده (Researcher/User)
۰/۶۲	۴	۹۳/۱	علائم سطح شیء (Surface Markings)

ادامه جدول ۲

مهم‌ترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میانگ میانگ	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۷۴	۵	۹۲/۹	نام هنرمند/ خالق/ کاردان دیگر (Other Artist/Maker/Technician Name)
۰/۶۳	۵	۹۲/۹	روش پژوهش/ استفاده از شیء (Research/Use of Object Method)
۰/۵۷	۴	۹۲	شرایط فعلی (Current Condition)
۰/۶۴	۴	۹۲	خطر (بالقوه) (Hazard)
۰/۶۷	۵	۹۰/۹	علوم طبیعی، گونه (Natural Science, Species)
۰/۶۷	۵	۹۰/۹	علوم طبیعی، نام رایج (Natural Science, Common Name)
۰/۶۷	۵	۹۰/۹	علوم طبیعی، دسته (Natural Science, Genus)
۰/۷۹	۴/۵	۹۰/۹	علوم طبیعی، رده (Natural Science, Class)
۰/۷۹	۴/۵	۹۰/۹	علوم طبیعی، خانواده (Natural Science, Family)
۰/۷۷	۵	۹۰	رده بندی (Classification)
۰/۶۸	۵	۹۰	موقعیت نوشته خطی (Inscription Position)
۰/۹۶	۵	۹۰	ساختمان مکان دائمی (Permanent Location Building)
۰/۸۵	۵	۹۰	علت ساخت شیء (Object Production Reason)
۰/۹۳	۵	۹۰	شماره عکس (Photograph Number)
۰/۸۵	۵	۹۰	نام عکاس (Photographer Name)
۰/۷۷	۵	۹۰	جزئیات عکس (Image Details)
۰/۷۵	۵	۹۰	تاریخ مفقود شدن/ آسیب دیدن (Loss/Damage Date)
۰/۷۷	۵	۹۰	شیوه مفقود شدن/ آسیب دیدن (Loss/damage Method)
۰/۹	۵	۹۰	گزارشگر مفقود شدن/ آسیب دیدن شیء (Loss/Damage Reporter)
۰/۶۷	۴/۵	۹۰	فرهنگ (Culture)
۰/۶۷	۴/۵	۹۰	فرهنگ اصلی (Culture Original)
۰/۸۱	۴	۹۰	طبقه (Category)
۰/۷۵	۴	۹۰	حکایت یا روایت داستان شیء (Narrative)
۰/۶۸	۵	۸۹/۷	نخستین تاریخ استفاده (Period of Use From)
۰/۷۸	۵	۸۹/۷	آخرین تاریخ استفاده (Period of Use To)
۰/۶۸	۵	۸۹/۷	شرایط امانت گیری (Loan In Conditions)
۱/۰۸	۵	۸۹/۷	تاریخ بازگشت امانت (Loan Return Date)
۰/۹۴	۵	۸۹/۷	شهر/ شهرک امانت گیرنده (Borrower City/Town)
۰/۸۶	۵	۸۹/۷	وضعیت شیء امانت داده شده (Loaned object status)
۰/۶۸	۵	۸۹/۷	عنوان نمایشگاه (Exhibition Title)
۰/۶۸	۵	۸۹/۷	شماره اشیای نمایشگاه (Exhibition Object Number)
۰/۶	۴	۸۹/۷	منطقه جغرافیایی فرهنگ (GeoCultural Area)
۰/۷۶	۴	۸۹/۷	تاریخ یادآوری مرحله بعدی مرمت (Recall Date)

ادامه جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میله	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۷۱	۴	۸۹/۷	محل رسیدگی (Treatment Place)
۰/۶۷	۴	۸۹/۷	شخص تأییدکننده امانت‌دهنده (Lender's Authoriser)
۰/۶۷	۴	۸۹/۷	شرح نمایشگاه/ امانت (Exhibition/Loan Description)
۰/۶۳	۴	۸۹/۷	یادداشت پژوهش/ استفاده از شیء (Research/Use of Object Note)
۰/۶۷	۵	۸۹/۳	کشور سازنده (Manufacturer Country)
۱/۰۳	۴	۸۹/۳	قیمت خرید شیء (Object Purchase Price)
۰/۶۱	۴	۸۷/۵	محدودیت‌های شیء (Object Restrictions)
۰/۶۳	۴	۸۷/۵	جزئیات محدودیت- عکس (Restriction Details - Photo)
۰/۶۴	۴	۸۸	توصیف شرایط/ بازرسی (Condition/ Examination Description)
۰/۶۹	۴	۸۸	تاریخ خطر (Hazard Date)
۰/۶۲	۴	۸۸	ارزیابی فنی (Technical Assessment)
۰/۸۱	۵	۸۶/۷	عمر (Age)
۰/۷۳	۵	۸۶/۷	توصیف فیزیکی (Physical Description)
۰/۸۱	۵	۸۶/۷	ظاهر فیزیکی (Physical Appearance)
۰/۸۸	۵	۸۶/۷	نام الگو (Pattern Name)
۰/۸۲	۵	۸۶/۷	خصوصیات فنی (Technical Attribute)
۰/۸۲	۵	۸۶/۷	طریقه ساخت (Facture)
۱/۱۲	۵	۸۶/۷	شماره ثبت (Accession Number)
۰/۸۱	۵	۸۶/۷	محل مکان دائمی (Permanent Location Site)
۰/۹۲	۵	۸۶/۷	اتاق مکان دائمی (Permanent Location Room)
۱/۱۲	۵	۸۶/۷	قفسه مکان دائمی (Permanent Location Shelf)
۰/۷۱	۵	۸۶/۷	ابتدایی‌ترین تاریخ (Earliest Date)
۰/۷۱	۵	۸۶/۷	آخرین تاریخ (Latest Date)
۰/۷۲	۵	۸۶/۷	شماره نگاتیو عکس (Photograph Negative Number)
۰/۸۱	۵	۸۶/۷	تاریخ عکس (Photograph Dates)
۱/۱۵	۵	۸۶/۷	نشانی امانت‌گیرنده (Borrower Address)
۰/۸۶	۴	۸۶/۷	سبک / دوره (Style/Period)
۰/۷۲	۴	۸۶/۷	حکاک (Inscriber)
۰/۷۶	۴	۸۶/۷	مشخصه فرهنگی (Cultural Identifier)
۰/۷۲	۴/۵	۸۶/۴	علوم طبیعی، جنسیت (Natural Science, Sex)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	ته‌نقش (Watermarks)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	توصیف مختصر (Brief Description)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	رسیدگی (Treatment)

ادامه جدول ۲

مهم‌ترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میتله	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۱/۱۳	۵	۸۶/۲	جعبه/ کشوی مکان دائمی (Permanent Location Box/Drawer)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	نوع عکس (Photograph Type)
۱/۱۱	۵	۸۶/۲	امانت دهنده (Lender)
۰/۹۶	۵	۸۶/۲	هدف امانت (Loan Purpose)
۰/۹۳	۵	۸۶/۲	امانت گیرنده (Borrower)
۰/۸۹	۵	۸۶/۲	تماس با امانت گیرنده (Borrower's Contact)
۱/۰۹	۵	۸۶/۲	کشور امانت گیرنده (Borrower Country)
۰/۹۷	۵	۸۶/۲	ایالت/ قلمرو/ منطقه امانت گیرنده (Borrower Province/ Territory/ State)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	کشور مالک اصلی (Original Owner Country)
۰/۷۳	۵	۸۶/۲	تاریخ اتمام نمایشگاه (Exhibition Ending Date)
۰/۷۵	۴	۸۶/۲	گزارش رسیدگی (Treatment Report)
۰/۷۲	۴	۸۶/۲	رسیدگی های آتی حفاظت و مرمت (Conservation Future Treatment)
۰/۶۹	۴	۸۶/۲	یادداشت شرایط محیطی حفاظت و مرمت (Environmental Condition Note)
۰/۷۹	۴	۸۶/۲	تاریخ یادداشت شرایط محیطی حفاظت و مرمت (Environmental Condition Note Date)
۰/۷۲	۴	۸۶/۲	ارزش شیء (Object Valuation)
۰/۷۴	۵	۸۵/۷	نویسه گردانی (Inscription Transliteration)
۰/۷۴	۵	۸۵/۷	شکل بدنه (Body Form)
۰/۷۳	۴/۵	۸۵/۷	شکل لبه (Lip Form)
۰/۷۱	۴	۸۵/۷	شکل گردن (Collar Form)
۰/۷۴	۵	۸۵/۲	پیشنهادات لمس و بررسی (Handling Recommendations)
۰/۹۶	۴	۸۴/۶	قیمت واقعی شیء خریداری شده (Original Object Purchase Price)
۰/۸	۴	۸۴/۶	نام مارک (Brand Name)
۰/۸۲	۴	۸۴/۶	تاریخ کپی رایت شیء (Patent/ Copyright Dates-Object)
۰/۶۹	۴	۸۴/۶	مدت مجوز- عکس (License Term - Photo)
۰/۶۶	۴	۸۴	وضعیت اولیه (Initial Condition)
۰/۸۳	۴	۸۴	یادداشت خطر (Hazard Note)
۰/۷	۴	۸۴	مکان گردآوری منطقه (Field Collection Place)
۱/۰۲	۵	۸۳/۳	تاریخ وضعیت (Status Date)
۰/۹۸	۵	۸۳/۳	طول (Length)
۰/۹۹	۵	۸۳/۳	عمق (Depth)
۰/۸۵	۵	۸۳/۳	عرض (Width)

ادامه جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده ای از دید متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میتنه	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۸۶	۵	۸۳/۳	شکل (Shape)
۰/۹۵	۵	۸۳/۳	طرح حروف/شکل حروف الفبا (Typeface/Letterform)
۰/۸۵	۵	۸۳/۳	نام اجزا/بخش‌ها (Component /Part Names)
۰/۹۳	۵	۸۳/۳	شماره انحصاری شیء (Object number)
۱/۱۳	۵	۸۳/۳	نام شیء (Object Name)
۰/۷۷	۵	۸۳/۳	ساختمان مکان فعلی (Current Location Building)
۰/۹۱	۵	۸۳/۳	واحد مکان فعلی (Current Location Unit)
۱/۱۴	۵	۸۳/۳	بیوگرافی هنرمند (Artist/Maker/Designer Biography)
۰/۷۵	۴/۵	۸۳/۳	فن تزئینی (Decorative Technique)
۰/۹۱	۴	۸۳/۳	رونویسی (Inscription Transcription)
۰/۸۲	۴	۸۳/۳	طبقه فرعی (Sub Category)
۰/۸	۴	۸۳/۳	گروه (Group)
۰/۸۱	۴	۸۳/۳	جعبه / کشور مکان فعلی (Current Location Box/Drawer)
۰/۸۴	۴	۸۳/۳	تاریخ قرارگیری در مکان فعلی (Location Date)
۰/۹۶	۴	۸۳/۳	یادداشت دسترسی به مکان (Location Access Note)
۰/۷۶	۵	۸۲/۸	ضخامت (Thickness)
۰/۷۶	۵	۸۲/۸	تشخیص ته‌نقش (Watermarks Identification)
۰/۸۲	۵	۸۲/۸	تاریخ سمپاشی (ضد عفونی) (Fumigation Date)
۱/۲۲	۵	۸۲/۸	سینی مکان دائمی (Permanent Location Tray)
۱/۰۶	۵	۸۲/۸	رنگ عکس (Image Color)
۱/۱۱	۵	۸۲/۸	خط سیر امانت (Loan Itinerary)
۱/۲۹	۵	۸۲/۸	مخاطب امانت‌گیری (Loan In Contact)
۰/۹۲	۵	۸۲/۸	تاریخ وضعیت شیء امانت داده شده (Loaned object status date)
۰/۸۵	۵	۸۲/۸	نام گرداننده نمایشگاه (Exhibition Organizer Name)
۰/۷۸	۵	۸۲/۸	تاریخ شروع نمایشگاه (Exhibition Starting Date)
۰/۹۲	۵	۸۲/۸	شهر / شهرک / منطقه شهرداری مکان نمایشگاه (Exhibition Location City) (Town)
۱/۱۳	۴/۵	۸۲/۸	عرض جغرافیایی (Site Latitude)
۱/۱۳	۴/۵	۸۲/۸	طول جغرافیایی (Site Longitude)
۰/۷۱	۴	۸۲/۸	تاریخ ارزیابی فنی (Technical Assessment Date)
۰/۷۶	۴	۸۲/۸	نوع موضوع (Subject Type)
۰/۸۳	۴	۸۲/۸	نماد بیرونی (Outside Iconography Terms)

ادامه جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

انحراف استاندارد	مبینه	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۰/۷۶	۴	۸۲/۸	شرایط ویژه امانت (Special conditions of loan)
۰/۷۳	۴	۸۲/۸	کشور مکان نمایشگاه (Exhibition Location Country)
۰/۷۳	۴	۸۲/۸	موزه دار نمایشگاه (Exhibition Curator)
۰/۸۱	۴	۸۲/۸	شروط پژوهش/استفاده از شیء (Research/Use of Object provisos)
۰/۸۶	۵	۸۲/۲	نقش هنرمندان دیگر (Other Artist/Maker/Technician Role)
۰/۸۷	۵	۸۲/۱	نوع عنوان (Title Type)
۰/۷۹	۵	۸۲/۱	نام مؤسسه (Institution Name)
۰/۸۷	۵	۸۲/۱	کشور مؤسسه (Institution Country)
۱/۲۳	۵	۸۲/۱	منبع هنری (Artistic Source)
۰/۹۸	۵	۸۲/۱	بافت ساختمان/سایت (Building/Site Context)
۰/۷۸	۵	۸۲/۱	تاریخ کاوش (Site Research Date)
۰/۹۸	۵	۸۲/۱	نام روستای سایت (Site County)
۰/۹۶	۴/۵	۸۲/۱	بافت مکان/قسمت (Part/Placement Context)
۰/۹۱	۴	۸۲/۱	نقش لوله (Vessel Designation)
۰/۹۵	۴	۸۲/۱	تاریخ مجموعه سازی (Collection Date)
۱/۰۳	۴	۸۲/۱	تاریخ خروج (Exit (Dispatch) Date)
۱/۰۱	۴	۸۲/۱	شیوه خروج (Exit Method)
۰/۷۶	۴	۸۱/۸	علوم طبیعی، سن / مرحله (Natural Science, Age/Stage)
۰/۹۲	۴	۸۱/۵	جزئیات دسترسی فیزیکی به سایت (Site Access)
۰/۸۷	۴	۸۱/۵	آثار مرتبط (Related Work)
۰/۱۸	۴	۸۱/۵	واحد اطلاعاتی اضافه شده (Unit of Information Added)
۰/۹۳	۴	۸۱/۵	پیشنهادات محیطی (Environmental Recommendations)
۰/۸۳	۴	۸۰/۸	واحد پول قیمت شی خریداری شده (Original Object Purchase Price) (Denomination)
۰/۹۵	۴	۸۰/۸	یادداشت بیمه (Insurance Note)
۱	۴	۸۰/۸	جزئیات کتابشناختی یا دیگر ارجاعات به شیء (Reference)
۰/۷۶	۴	۸۰/۸	کپی رایت شیء (Copyright-Object; Copyright To)
۱/۰۳	۵	۸۰	قالب (Form)
۰/۸۷	۵	۸۰	رشته علمی (Discipline)
۰/۸	۵	۸۰	وضعیت فیزیکی شیء (کامل یا ناقص، جدید یا استفاده شده) (Object State)
۰/۸۹	۵	۸۰	ابعاد (Dimension)
۰/۸۹	۵	۸۰	ارتفاع (Height)
۰/۸۹	۵	۸۰	وزن (Weight)

ادامه جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

انحراف استاندارد	میله	درصد فراوانی تجمعی موافقت	عناصر (Element)
۱/۰۷	۵	۸۰	درجه شفافیت (Transparency Number)
۰/۸۱	۵	۸۰	نام ثبت کننده (Registrar Name)
۰/۹۸	۵	۸۰	شماره قبول اهدا (Gift Agreement Number)
۰/۸	۵	۸۰	تاریخ قبول اهدا (Gift Agreement Date)
۰/۸	۵	۸۰	ملاحظات قبول اهدا (Gift Agreement Remarks)
۰/۸۱	۵	۸۰	حفاظت کننده و مرمت کننده (Conservator)
۰/۸۹	۵	۸۰	افراد/ مؤسسه حفاظت کننده (Custody: Institution / Person)
۰/۹	۵	۸۰	مکان حفاظت معین شده (Custody: Designation)
۱	۵	۸۰	مکان مخزن معین شده (Repository Location: Designation)
۰/۸۷	۵	۸۰	قفسه مکان فعلی (Current Location Shelf)
۰/۷۹	۴/۵	۸۰	نام شناسنامه نویسی (Cataloguer Name)
۰/۷۸	۴	۸۰	اتاق مکان فعلی (Current Location Room)
۱/۰۷	۴	۸۰	مختصات جغرافیایی (برای آثار ساخته شده یا یادمان) (Coordinates)
۰/۸۵	۴	۸۰	معنای نمادها (Iconographic Meaning)
۰/۸۵	۴	۸۰	نام کاوشگر سایت (Site Researcher Name)
۱/۰۸	۴	۸۰	روش فراهم‌آوری (Acquisition Method)
۰/۸۱	۴	۸۰	تاریخ وضعیت اولیه (Initial Condition Date)
۰/۸۴	۴	۸۰	نوع بازرسی (Examination Type)
۰/۷۳	۴	۸۰	تاریخ رسیدگی (Treatment Date)
۰/۹۶	۴	۸۰	سبک/ مکتب هنرمند، سازنده، طراح (Artist/Maker/Designer School/Style)
۰/۸۳	۴	۸۰	تشخیص وضعیت (State Identification)
۱/۰۲	۴	۸۰	عنصر تزئینی (Decorative Element)
۰/۹۲	۴	۸۰	اقدامات شاهکار (Performance Actions)
۰/۷۴	۴	۸۰	زمینه فرهنگی (Cultural Context)
۱/۰۲	۴	۸۰	طریقه حمل (Shipping Mode)
۰/۷۲	۴	۸۰	تاریخ گردآوری منطقه (Field Collection Date)
۰/۷	۴	۸۰	منبع گردآوری منطقه (Field collection Source (Org, Peo, Per))
۰/۸۳	۴	۸۰	گردآورنده منطقه (Field Collector)
		۸۶/۸۵	میلگین

ادامه جدول ۲

مهمترین عناصر فراداده ای از دید
متخصصان موزه

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

باتوجه به اینکه یکی از اهداف موزه‌ها در محیط وب، دسترس‌پذیری اطلاعات اشیای موزه‌ای است، تمامی تلاش متخصصان بر این امر متمرکز شده که این اصل را به‌طور کامل اجرا کنند. در عصر جدید، که موزه‌ها می‌کوشند منابع خود را به‌صورت رقمی ارائه دهند، باید از روش‌های نوینی جهت سازماندهی منابع آنها استفاده کرد. برای عرضه رقمی اشیای موزه‌ها در وب، فراداده به‌عنوان روش و ابزاری برای فهرست‌نویسی، سازماندهی، و بازیابی منابع الکترونیکی در شبکه اینترنت به‌کار می‌رود.

آنچه که در رقمی‌سازی موزه‌ها و دسترس‌پذیری منابع آنها ضروری است وجود استاندارد فراداده‌ای مناسب و یکدست با توجه به شرایط و وضعیت فهرست‌نویسی آنهاست و تا جایی که در این پژوهش بررسی شد، استاندارد فراداده‌ای مشخصی برای اشیای موزه‌ای در داخل کشور به تصویب نرسیده است. در این پژوهش، مهم‌ترین عناصر به‌کاررفته در ۹ استاندارد فراداده‌ای موزه‌ای در جهان براساس نیازهای بومی موزه‌های ایران از دید متخصصان موزه شناسایی شد.

یافته‌ها نشان داد که موزه‌های خارج از کشور، استانداردهای فراداده‌ای را برای تسهیل مستندسازی و مدیریت مجموعه موزه تدوین کرده‌اند. برخی از این استانداردها برپایه چند استاندارد دیگر تدوین شده، یا تعمیم یافته استاندارد دیگری هستند که بر اساس نیاز و مجموعه موزه گسترش یافته‌اند. پیشنهاد می‌شود جهت ایجاد یکپارچگی و تضمین ثبت و ضبط اطلاعات مهم، دستیابی به اطلاعات اشیای موزه‌ای بر اساس سطوح دسترسی، و نیز تسهیل تبادل و اشتراک اطلاعات میان موزه‌ها، استاندارد فراداده‌ای برای اشیای موزه‌ای بر اساس نیازهای بومی موزه‌های داخل کشور تدوین گردد.

براساس نتایج این پژوهش می‌توان گفت که متخصصان موزه‌ای بر هر دو نوع عناصر توصیفی و مدیریتی تأکید یکسانی دارند. به‌عبارتی دیگر، دربرگیرنده فعالیت‌ها و فرآیندهای موزه‌ای به‌صورت کلی است. پیشنهاد می‌شود در تدوین عناصر فراداده‌ای برای موزه‌های داخل کشور، عناصری در نظر گرفته شود که هم نیازهای داخل کشور در سال‌های آینده و هم نیازهای موزه‌ها و استفاده‌کنندگان خارج از کشور را برآورده سازد.

منبع

- خسرو نژاد، پدرام؛ شوشه ریز، زهره و افشار، منصور (۱۳۷۸). رایانه، موزه، توسعه. *ویژنامه‌ی همایش موزه و توسعه‌ی فرهنگی*، ۲۲
- رنجبر، محبوبه؛ کریمی منصورآبادی، الهام (۱۳۸۸). سازماندهی اطلاعات در کتابخانه‌ها، آرشیوها و موزه‌ها، در آرشیو، کتابخانه و موزه: *مجموعه مقالات هشتمین همایش سراسری انجمن علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهرا (س)*، ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت ۱۳۸۶، (صص ۱۳۹-۱۴۶). تهران: کتابدار.
- عاملی، سعیدرضا (۱۳۸۸). *شبکه‌های علمی مجازی*. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی منصورزاده، یوسف (۱۳۷۸). نقش آموزشی موزه‌ها در توسعه پایدار. *موزه‌ها* ۱، صص ۷۳-۷۶.
- منصوری، علی؛ پشتوتنی زاده، میترا (۱۳۸۸). فراداده‌ها کلید مشترک ورود به موزه‌ها و کتابخانه‌های مجازی، در آرشیو، کتابخانه و موزه: *مجموعه مقالات هشتمین همایش سراسری انجمن علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهرا (س)*، ۱۹ و ۲۰ اردیبهشت ۱۳۸۶، (صص ۱۵۷-۱۶۴). تهران: کتابدار.
- A Survey of Documentation Standards in the Archaeological and Museum Community (2009), Retrieved August 8, 2013. from http://public-repository.epoch-net.org/surveys/AMA_survey.pdf
- Coburn, Erin, et al. (2010). LIDO v1.0 - Lightweight Information Describing Objects. from <http://www.lido-schema.org/schema/v1.0/lidov1.0.xsd>
- Collections Trust (2013). Summary "SPECTRUM (Standard Procedures for Collections Recording Used in Museums)". from <http://www.collectionstrust.org.uk/spectrum>
- Canadian Heritage Information Network Canadian Heritage Information Network (CHIN) (2013). *Summary* "CHIN Humanities Data Dictionary".
- Cataloging Cultural Objects A Guide to Describing Cultural Works and Their Images, Online Edition (2006), Retrieved August 8, 2013. from <http://cco.vrafoundation.org/downloads/Introduction.pdf>
- Introduction to Metadata Standards for Museums (2012). Retrieved May, 7, 2013. from http://www.pro.rcip-chin.gc.ca/normes-standards/guide_normes_musees-museum_standards_guide/metadonnees-metadata-eng.jsp#sub1_0
- International Committee for Documentation (CIDOC) (1995). International Guide-

lines for Museum Object Information: The CIDOC Information Categories. from
<http://www.cidoc-crm.org/docs/guide.htm>

Fachgruppe Dokumentation im Deutschen Museumsbund (2007). museumdat – Harvesting Format for Providing Core Data. from Museum Holdings. From <http://museum.zib.de/museumdat/museumdat-v1.0-en.pdf>

McKenna, G., and Patsatzi, E.(Eds.). (2005) SPECTRUM: The UK Museum Documentation Standard. *MDA*. Retrieved June, 7, 2013. from <http://www.communitylivingvictoria.ca/pdfs/spectrum-3-0.pdf>

Visual Resources Association(2013). Summary "VRA Core 4.0". Retrieved August 9, 2013. from <http://www.vraweb.org/projects/vracore4/index.html>

Wolf, V., Luther, W., & Biella, D. (2011). VIMCOX-Virtual Museum and Cultural Object Exchange Format. Retrieved August 8, 2013. from <http://www.vimedea.com/downloads/vimcox-1.0.pdf>